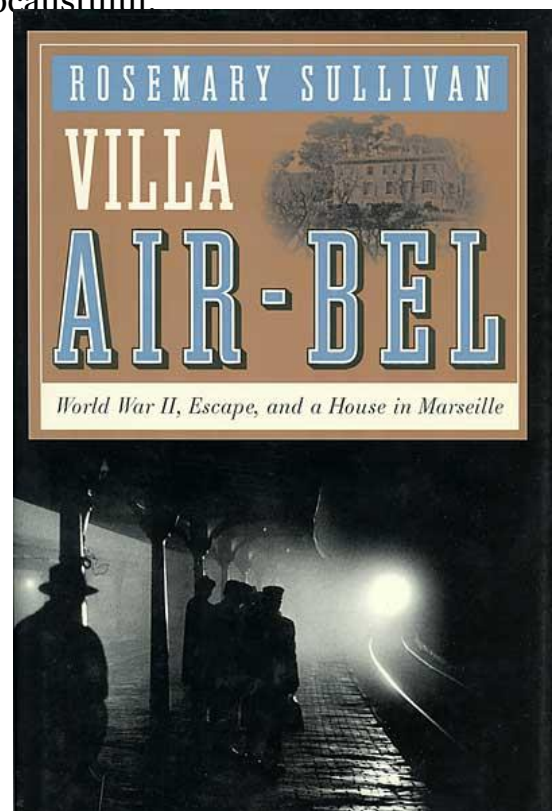

Vila Air-Bel: Al Doilea Război Mondial, evadare și o casă în Marsilia
Autoare- Rosemary Sullivan

Recenzie de Michael N. Dobkowski

Politica oficială a guvernului Statelor Unite în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, cel puțin până în 1944, nu a fost aceea de a acorda prioritate refugiaților care fugeau de asaltul nazist, iar legile restrictive privind cotele de imigrare nu au fost modificate ca răspuns la tragedia umană în curs de dezvoltare. O mână de organizații private, cu personal voluntar, au lansat operațiuni de salvare din America. Comitetul de Salvare de Urgență (Emergency Rescue Committee - ERC), cu sediul la New York, a fost înființat în grabă în 1940 de către exilați europeni și umanitari newyorkezi care și-au dat seama că naștii vânează artiști, scriitori și intelectuali blocați în Franța. Varian Fry, reprezentantul ERC în Marsilia, Franța, a sosit în august 1940, intenționând să rămână câteva luni. A venit cu scrisori de recomandare, 3.000 de dolari lipiți de picior, o listă cu 200 de persoane pe care trebuia să le salveze și o dorință pasionată de a face un bine. Știa puține lucruri despre munca de ajutorare sau despre activitățile clandestine. De fapt, era un erudit clasic, un om care vorbea fluent franceza și germana și un pasionat al artelor. Totuși, ideea de a salva intelectuali în pericol i-a atras simțul aventurii și al dreptății. Pe listă se aflau Marc Chagall, Max Ernst, Jacques Lipschitz, Andre' Gide, Hannah Arendt, Heinrich Mann, Andre' Breton, Victor Brauner precum și muzicieni, oameni de știință, filosofi și lideri politici. În cele din urmă, Fry a rămas 13 luni și, ajutat de alți doi eroi francezi, o tânără moștenitoare uimitoare, Mary Jayne Gold, și o studentă absolventă neînfricată, Miriam Davenport, a salvat 2.000 de intelectuali.

ERC a oferit refugiaților hrană, îmbrăcăminte, cazare, îngrijire medicală, fonduri și a accelerat fuga lor din Franța. Fry și colegii săi au pus la punct operațiuni clandestine, cu coduri criptate, documente false și rute secrete de evadare. Frumos scrisă într-un stil romanesc, Villa Air-Bel aduce la viață povestea acestei salvări prin intermediul experiențelor unei comunități de artiști care au petrecut timp în castelul Villa Air-Bel din suburbiile Marsiliei, închiriat de membrii comitetului. Acolo, refugiații au așteptat, unii timp de mai multe luni, ocazia de a scăpa din Franța. Folosind memorii, jurnale, scrisori și imaginație literară, Sullivan recrează condițiile de incertitudine, anticipare și teamă trăite de victime, precum și încercările lor de a menține normalitatea în cele mai dificile momente. Ea oferă, de asemenea, o perspectivă asupra motivației și gândirii salvatorilor care au oferit adăpost și sănătate mintală într-o lume care devenea criminală și rece. Cartea este interesantă și evocatoare și oferă nuanțe și textură uneia dintre poveștile nespuse ale salvării din timpul Holocaustului.

Transatlantic* și personjele cheie de la Marseilles

Albert Otto Hirschman (1915 - 2012) a fost un economist german, autor al mai multor cărți de economie politică și ideologie politică. Prima sa contribuție majoră a fost în domeniul economiei dezvoltării. Aici a subliniat necesitatea unei creșteri dezechilibrate. El a susținut că dezechilibrele ar trebui încurajate pentru a stimula creșterea și a ajuta la mobilizarea resurselor, deoarece țările în curs de dezvoltare sunt lipsite de abilități decizionale. Cheia pentru aceasta a fost încurajarea industriilor cu multe legături cu alte firme.

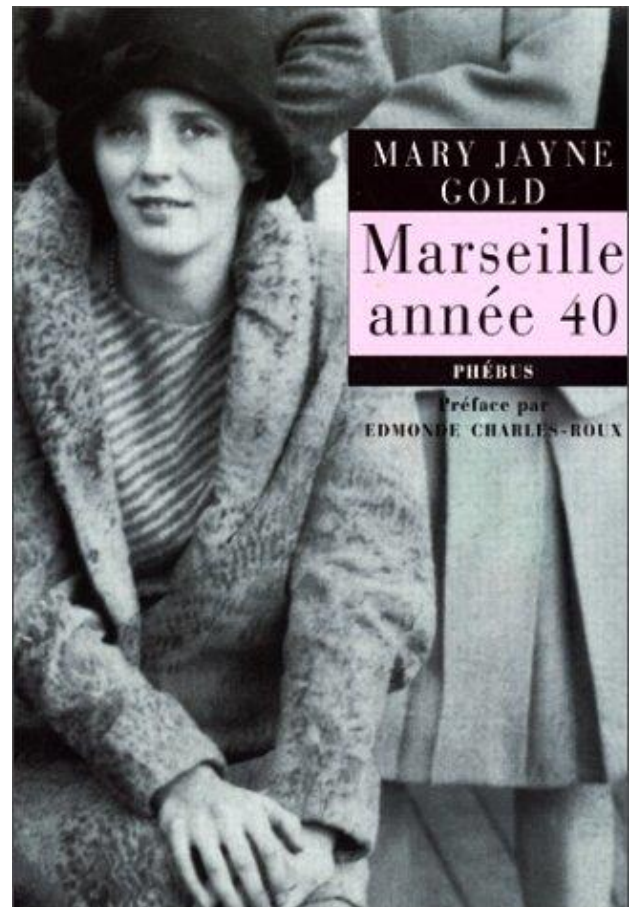
Activitatea sa ulterioară s-a desfășurat în domeniul economiei politice și acolo a avansat două scheme. Prima descrie cele trei reacții posibile de bază la declinul firmelor sau al politicilor (demisia, exprimarea, tăcerea) în *Exit, Voice, and Loyalty* (1970), iar cea de-a doua descrie argumentele de bază ale conservatorilor (perversitate, inutilitate și pericol) în *The Rhetoric of Reaction* (1991).

* *Numele unui serial TV-Netflix*

În cel de-al Doilea Război Mondial, a jucat un rol cheie în salvarea refugiaților din Franța ocupată.

Mary Jayne Gold (1909 -1997) a fost o moștenitoare americană care a jucat un rol important ajutând evreii și intelectualii europeni să scape din Germania nazistă în 1940-41, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Născută în Chicago, Illinois, într-o familie cu o avere considerabilă, Gold a fost educată la școala Masters School din Dobbs Ferry, New York, și la o școală de perfecționare din Italia. În anii 1930, banii i-au permis să se bucure de scena socială vibrantă din Londra și Paris. Pilotându-și propriul avion, a călătorit prin Europa, petrecându-și timpul la hoteluri de lux, schiind în cele mai bune stațiuni din Alpi și socializând cu elita zilei.

Varian Mackey Fry (1907 - 1967) a fost un jurnalist american. Fry a condus o rețea de salvare în Franța de sub guvernul Vichy, care a ajutat aproximativ 2.000-4.000 de refugiați antinaziști și evrei să scape din Germania nazistă și din timpul Holocaustului. A fost primul dintre cei cinci americani care au fost recunoscuți "Drepti printre națiuni", o distincție acordată de statul Israel unor non-evrei care și-au riscat viața pentru a salva evrei în timpul Holocaustului.

Iata o listă parțială a artiștilor salvați de Fry

Hannah Arendt
Jean Arp
Hans Bellmer
Victor Brauner
André Breton
De Castro
Marc Chagall
Óscar Domínguez
Marcel Duchamp
Max Ernst
Lion Feuchtwanger
Leonhard Frank
Oscar Goldberg
Emil Julius Gumbel
Hans Habe
Konrad Heiden
Jacques Hérold
Wilhelm Herzog
Erich Itor Kahn
Fritz Kahn
Berthold Jacob
Heinz Jolles
Arthur Koestler
Siegfried Kracauer
Wifredo Lam
Jacqueline Lamba
Wanda Landowska
Claude Lévi-Strauss
Jacques Lipchitz
Alberto Magnelli
Alma Mahler Gropius Werfel
Jean Malaquais
Bohuslav Martinů

Golo Mann
Heinrich Mann
Valeriu Marcu
André Masson
Roberto Matta
Walter Mehring
Otto Meyerhof
Boris Mirkine-Guetzevitch
Hans Namuth
Hans Natonek
Max Ophüls
Hertha Pauli
Benjamin Péret
Alfred Polgar
Denise Restout
Hans Sahl
Jacques Schiffrin
Anna Seghers
Victor Serge
Fred Stein
Sophie Taeuber
Remedios Varo
Franz Werfel

Walter Benjamin (1892 - 1940) a fost filosof, critic cultural și eseist evreu german.

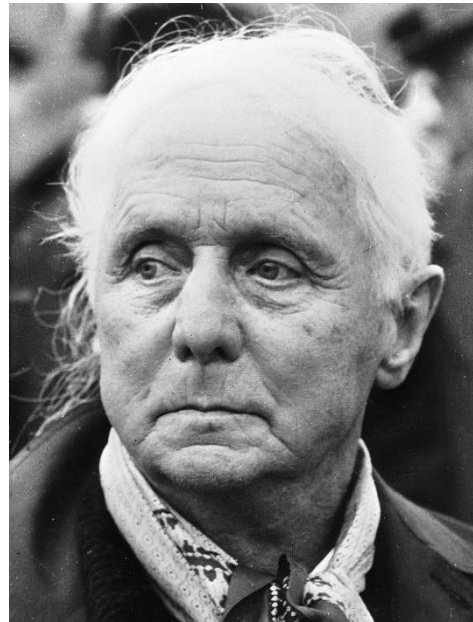
Un gânditor eclectic care a combinat elemente ale idealismului german, ale romantismului, ale marxismului occidental și ale misticismului evreiesc, Benjamin a adus contribuții durabile și influente la teoria estetică, la critica literară și la materialismul istoric. A fost asociat cu Școala de la Frankfurt și a întreținut, de asemenea, relații de prietenie cu gânditori precum dramaturgul Bertolt Brecht și Gershom Scholem, cercetător al Cabalei.

De asemenea, a fost înrudit cu teoreticiana politică și filozofa germană Hannah Arendt prin prima căsătorie a acesteia cu vărul lui Benjamin, Günther Anders.

Walter Mehring (1896 - 1981) a fost un scriitor german și unul dintre cei mai importanți autori satirici din Republica de la Weimar. A fost interzis în timpul celui de-al Treilea Reich și a fugit din țară.

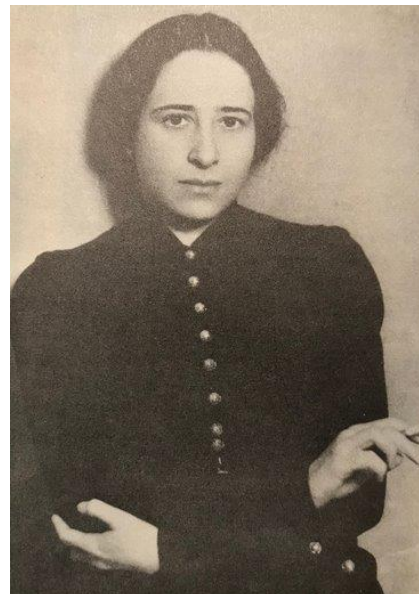
Max Ernst (1891 - 1976) a fost pictor, sculptor, gravor, grafician, și poet german (naturalizat american în 1948 și francez în 1958). Artist prolific, Ernst a fost unul dintre principalii pionieri ai mișcării Dada și ai suprarealismului în Europa. El nu a avut o pregătire artistică formală, dar atitudinea sa experimentală față de realizarea artei a dus la inventarea frottage-ului - o tehnică care folosește frecarea cu creionul a obiectelor texturate și a suprafețelor în relief pentru a crea imagini - și a grattage-ului, o tehnică analogă în care vopseaua este răzuită pe pânză pentru a dezvălui amprente obiectelor plasate dedesubt. Ernst este cunoscut pentru metodele sale neconvenționale de desen, precum și pentru crearea de romane și broșuri folosind metoda colajelor. A servit ca soldat timp de patru ani în timpul Primului Război Mondial, iar această experiență l-a lăsat șocat, traumatizat și critic față de lumea modernă. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost desemnat "străin indezirabil" în timp ce locuia în Franța.

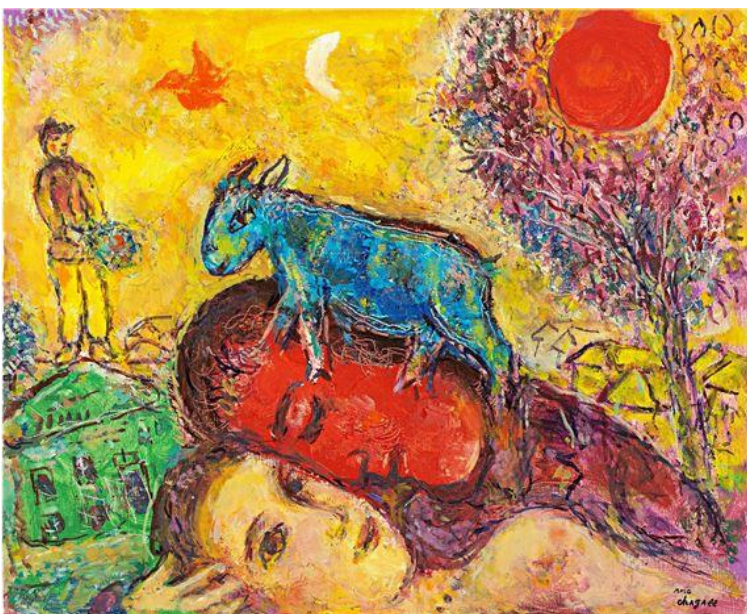
Lisa Fittko (născută Elizabeth Eckstein, 1909 - 2005) a ajutat numeroase persoane să evadeze din Franța ocupată de naziști în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Autoare a două memorii despre Europa din timpul războiului, Fittko este cunoscută și pentru că l-a ajutat pe filosoful și criticul german Walter Benjamin să iasă din Franța pentru a scăpa de naziști în 1940.

Hannah Arendt (născută Johanna Arendt; 1906 - 1975) a fost un istoric și filosof politic american de origine germană. Este considerată în general ca fiind una dintre cele mai influente teoreticiene politice ale secolului XX.

Marc Chagall (născut Moïse Shagal; (1887 - 1985) a fost un artist ruso-francez. Un modernist timpuriu, a fost asociat cu mai multe stiluri artistice majore și a creat lucrări într-o gamă largă de formate artistice, inclusiv pictură, desene, ilustrații de carte, vitralii, decoruri de scenă, ceramică, tapiserii și gravuri de artă plastică.

Henri-Robert-Marcel Duchamp (1887 - 1968) a fost un pictor, sculptor, jucător de șah și scriitor francez, a cărui operă este asociată cu cubismul, dadaismul și arta conceptuală. Este considerat în mod obișnuit, alături de Pablo Picasso și Henri Matisse, ca fiind unul dintre cei trei artiști care au contribuit la definirea evoluțiilor revoluționare din artele plastice din primele decenii ale secolului XX.

